

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.	

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyeslet hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábra 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre, szerkesztő lakásán.

Dr. Káldéó Ferenc, szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadhatók.

Az új utca.

Csik-Szereda, ápril 19-én.

Ezelőtt évekkel határozta el városunk képviselő-testülete, hogy a régi iskolaépülettől a vár felé, a réten keresztül, egy új utcát fog nyitni. Azután számtalan bizottság járt-kelt a színhe-lyen; mérte, rajzolta az utthelyet; alkudozott a tulajdonosokkal. Mérnökök mérték, kiczövekelték, költségvetést készítettek s Isten tudja, még hány mindenféle ceremónián már átment ama születendő utca terve. Elég az, hogy utca maig sincs; a határozat csak határozatnak maradt. Hol feneklik a dolog, azt csak sejtjük, de most még el nem áruljuk.

Hogy mily fontos volna amaz utca megnyitása, azt fölösleges bizonyítgatnunk; mert azt minden józan elmével bíró ember tudja, a ki csak homályos sejtelmével bír is egy város fogalmának.

Városunknak azon szerencsés féléve van, hogy az országot három irányból összpontosul benne. Ez országutakon kívül egyetlen utcánk sincs. Építünk az országutak mellett hosszában, keresztben — kinek hogy tetszik — fából, kőből, téglából. Rakunk az utak mellé csapósóból, deszkából kertet — kinek hogy tetszik. Ez a mi városunk. A házber olyan nagy, hogy vetélkedik Kolozsvárral. Pedig nem is ház, a mit berbe adnak, hanem vityilló, kaliba. De ki kell bérelni, mert itt kell laknunk. A polgárság nem építkezik. A „jövénnyek“ nem építhetnek, mert a városi polgár mint a sárkány, úgy őrzi

telkét s akkora árt kér érte, mint akár Budapest. Pedig nálunk az építkezésbe fektetett tőke legalább is 12%-ot hajt.

Igy, ha egyéb semmi más indok nem is sarkalna arra, hogy új utcát nyissunk, azért is kellene tennünk, hogy a telkek szaporodjanak és áruk csökkenjen, hogy mód nyujtassék az építkezni kívánóknak ne a város végeire, hanem a város belsejébe építkezni. A telkek hallatlan szükségénél és drágaságánál fogva most már azt látjuk, hogy az újon épült szebb magánépületek mind a külső városban emelkednek. Nem kell-e ezen segíteni? S nem a város érdeke-e ezen segíteni? Az egyes tulajdonosoknak meg nem lehet parancsolni, hogy eladó telkeiket olcsóbban adják; de igenis lehet közvetve hatni oda új utcák nyitásával. Lehet tiz esztendeje s még több, hogy eme kérdéses új utca tervbe vétetett s bár semmi valami különös akadály nem áll útjában a megnyitásnak, mégis késik. Miért késik?

— Nincs pénz — felelik. Pénz nincs, az igaz, valami sok; de mindig van annyi és lesz annyi Szeredának, mely-lyel egy olyan vállalatba bele kezdhes-sen és azt végre is hajtsa. Ha egyszerre nem lehet, mért nem fognak hozzá, hogy lassanként végezzék el? Ki soha sem kezd, soha sem végez. A tavaszon például ki lehetne árkolni az utcát két félől. Ezzel is érnék annyi célt, hogy legalább száraz időben használható lenne. Azután megtöltenék egy részét, később a második és harmadik részét s néhány esztendő alatt készen volna

az utca. Még a kisajátításokért sem kell néhány száz forintnál több; mert a réttulajdonosok egy része, valamint a megye törvényhatósága is ingyen engedte a városnak az utcához szükséges tért. Miért késik hát? Miért nem fognak az építéshez?

A magyar delegáció egyesült négyes albizottsága f. hó 18-án kezdte meg a közös kormány előterjesztéseinek tárgyalását.

Az ülésben Kálnoky közös külügymin. feleletet adott arra a többszörösen hangoztatott kérdésre, hogy mi történnék Boszniával és Hercegovinával a jövőben? Szerinte az okkupáció csak azért vitetett keresztül, hogy a kérdéses tartományok népei belevonassanak a monarchia érdekkörébe, következéské az okkupációnak is addig kell tartania, míg az megtörtént. Ott a monarchia feladata abban áll, hogy végleges konszolidált állapotok teremtesenek, a midőn ez az érdekközösség magától elő fog állani. — A Boszniában elrendelt ujczozásra nézve különben egy nyilatkozott, hogy az még május havában végre fog hajtatni. — Utána Andrassy Gyula gróf emelt szót, s hosszasan foglalkozott, részben ezen ujczozási törvénnyel, részben pedig Bosznia és Hercegovina adminisztrációjának kérdésével. Szerinte az egész ujczozás alapjában el van tévesztve. Az ottani népek és állapotoknak megfelelőleg nem annyira az ujczozás lett volna indokolva, mint inkább önkéntes csapatoknak szervezése, a toborzás. Ez által el lettek volna kerül-

hetők mindazon nehézségek, melyek az ottani népek tradíciói által most okoztatni fognak. Kiterjeszkedett ezután az okkupált tartományok adminisztrációjának bírálatára. Szerinte ezen tartományokat a lakosság szokásainak és viszonyainak megfelelően kell adminisztrálni. Ellenben tévesztett eljárásnak tartja ezekkel is úgy akarni bánni, mintha e tartományok a monarchia egy részét képeznék, s lakosaik egy rangon állanának a monarchia többi lakóival. A külföldön, mihelyt elfoglalt tartományok adminisztrációjáról van szó, szoros különbséget tesznek az anya-állam és az elfoglalt tartomány között. Anglia az ő keletindiai tartományait egészen más-ként, még pedig a saját viszonyainak megfelelően kormányozza, és nem úgy, mint Angliát. Franciaország is más adminisztratív politikát követ Algírban, mint Franciaországban. Ausztria-Magyarország részéről is ez lenne az okszerű az okkupált tartományokban a helyett, hogy ott az európai viszonyoknak megfelelőleg kíván eljárni.

Az adóügyi misériák-hoz.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Szárhegy, 1882. ápril 15.

Tek. szerkesztő ur!

Szíves engedelmével ujabban felveszem tollamat az általam szellőztetett „adóügyi misériák“ tárgyában némely utólagos észrevételek megtételére.

Nagyon sajnálom, hogy némelyek cikkeimet inkább személyes oldaláról méltányolják, hogy így a figyelmet a fő tárgytól

A „Szekelyföld“ tárczája.

Fényezés és divat.

Öregeink, midőn az elmúlt időket emlékeztetik visszaidézék, rendszeren így sohajtanak fel: Hja! nem úgy van most, mint volt régen! Ilyenkor a szemrehányások végtelen sora nehezedik az ártatlan divatra, mint állítólag minden baj és nyomorúság kuforrására.

Vádolják a divatot, hogy adósságba süllyesztette az államokat, koldusbotra juttatta az emberiséget s megölte még a jövő nemzedéket is.

Sulyos és méltatlan vádak ezek, melyek merő tévedésből keletkeztek, mert összezavarják a divatot a fényűzéssel.

A fényezés kiválólag a műveletlen és vad népek tulajdona. Amerikában a tanának, irokozók, dakoták, ritka madártollakkal díszítik fejüket, drága gyöngyökkel rakják meg nyakukat; a huacspajriak fényes toll fejdísz mellett szájuk körül tollakat erősítenek az arczörbe; a botokud nők ajkuk és füleikre vastag és nagy darab aranylemezeket akasztanak. Egyéb öltözetük nagy részben Ádám apánk udvari szabójától származik. A hottenották és busmanok, bárha az építészet iránti érzékük annyira emelkedett, hogy gyakran hangya-bolyokban tartózkodnak, arcukat és ha néha-néha sátrat emelnek, annak belsejét

mulhatlanul kifestik. Uj-Guinea némely lakói egész testüket, szájuk belsejét, sőt még szemgolyójukat is befestik. Általában a vadnépek célzatosra, hasznosságra mit sem adnak, hanem csak a szemképráztató külsőség után vágnak; s épen ebben áll a fényezés.

A divat csak is a művelt népeknél uralkodik. Folytonosan változik ugyan, de változása közben mindig a célszerűt, hasznost tartja szem előtt s minden változása tökéletesítést foglal magában. Ezen előnyeinek dacára öregeink, kik mindenben conservatív hajlamot tanúsítanak, különösen pedig a férfiak roppant ellenségei, jöllehet maguk is tűzik, s a divatos nőket merev szemmel s mosolygó gyönyörrel szemlélik.

Sőt, tisztelt hölgyeim! ha megigérik, hogy nem árulnak el, még azt is megsgom kegyeteknek, hogy a divatot nem a nők, hanem a férfiak terjesztették el a szélrózsa minden irányában.

A kereszties hadjáratok s különösen a harmincz éves háboru után Franciaország lön a művelt és haladni vágyó férfiak gyűlhelye, ide sereglettek a világ minden részeiből s innen hordották szét magukkal azon lényeges változásokat, melyeket a párizsi divat teremtett. Itt megismerkedvén a nagyravagyás, góg, kacérság, dévajkodás, ideális és realis mivoltával: hazamenve francia szakácsok, komornyikok, művészek és nevelőkkel árasztották el hazájukat.

Ezeket tanulták el a férfiak a dohány és szeszes italok élvezetét; a szeszes italok által elrontván és elkényeztetvén belszerzetüket, igényelték az étkek változatos-ságát; izlésük tökéletesedvén, a nőktől megkivánták a francia öltözet utánzását.

Azelőtt az étlapok nem voltak oly változatosak: kenyér, hus s kevés sajt kielégítette minden igényüket. Az is kétség-telen, hogy a korábbi nők és férfiak nem voltak oly kényesek a munka megválasztásában: Homer hercegnői, vizet hordottak, mostak, fontak; királyok fiai tornyokat őriztek; Görgei szerint „Árgirus királyfi“ a kert gyümölcsét őrizte a tolvajok ellen. Nagy Károlyról fel van jegyezve, hogy ruháit saját leányai készítették.

Azt hiszem azonban Homer hercegnői az említett munkákat másokra is bízhatták volna; királyfiak nem voltak arra kényszerítve, hogy tornyokat őrizzenek; Árgirus is elkerülhetett volna a csász mester-séget, mert nem szorították reá; Nagy Károly pedig kaphatott volna leányain kívül valakit, ki ruháit elkészítette.

Mióta Párizs ragadta magához a diktatőrságot, társadalmunk a nőknek egészen más foglalkozási kört jelölt ki; a férfiak pedig anyira elkényesedtek, hogy a durva nők kezektől is visszaríadnak; innen van, hogy nőink elővigyázatból a szobákat is keztyűben tisztogatják, nehogy bársny ka-

esóik eldurvuljanak s ennek folytán a férfiak gráciájából kiessenek.

A régi jó időkben még a lakszobák is rendkívül egyszerűek voltak. Így Becket Tamás roppant fényűzőnek tartatott, mert szobáit mindennap friss szalmával borította be. Hogy nézhettek ki a középkorban a szegény emberek lakásai, mikor Svédországban a királyi asztal felett ponyvát feszítettek ki, nehogy a tetőzetről a tálba pókok essenek.

Azon korban azonban a külső és belső vagy szellemi állapotok teljes összhangban voltak.

Ime a történelem eklatáns példákat nyújt: 1336-ik évben Aachen városában egy vadkan bírói ítélet folytán felakasztatott, mivel egy gyermekot szétszakgatott. 1474-ben a baseli bölcs tanács egy kakast, mint boszorkányt megégettett, mivel az „kétségtelenül“ egy tojást tojt. 1499-ben Beauvais-ban egy ökör kötéltre ítéltetett, mert egy suhancot megdöfött. 1699-ben az auvergnei parlament pert indított a hernyók ellen és birtokháborításért törvény elé idézte őket, védőt rendelt nekik s végre azon ítéletet hozta, hogy egy helyen gyűljenek össze és ott pusztítsák el önmagukat.

Néhány adatom elég bizonyíték arra, hogy az értelmi fejlettségnek a társadalom külső állapotai is teljesen megfeleltek.

Az újabb időben a szellem ébredésével az igények és követelmények is mindinkább

elvonva, azokat a személyeskedés terére hurcolják.

Cikkeim tendenciáját a figyelmes olvasó kieszelheti anélkül, hogy a sorok között kellene keresnie azok értelmét.

A sok közül egy-két sérelmes tény van kiemelve és kiszínezve, melyeknél nem az én hibám, ha a tény a személylyel annyira azonosítva van, hogy a nyilvánosság előtti egyszerű szellőztetése is az illető személyek érzékenységet sérti.

De azért sajnos lenne, ha egyes tisztviselők vagy akár testületek törvénytelen és káros hatású eljárása felett a közvélemény satisfactiójának tere, a nyilvánosság és véleményszabadság, holmi apró-cseprő személyi érzékenykedésért korlátozhatnák, vagy éppen elzárhatnák.

Azért egy, a közérdeket szolgáló lap s így a „Székelyföld” is ily irányú felszólalások elől el nem zárkozhatsz. Ez reputációját nem veszélyezteti, sőt ellenkezőleg függetlenségét igazolja; hisz ez egyedülálló fegyverünk, mely Damokles kardjaként némely tulbuzgó hivatalnok extravaganciáit feszélyezi, sőt némely esetekben meg is téríti.

Sem Molnár L. ur, sem „Egy közg. bizottsági tag” ur hivatolt közleményeim erejét meg nem gyengítették.

M. L. ur, hogy önmagát beledisputálja saját fixa ideáiba, azt állítja, hogy „a mézkereskedést adóztatta meg”, de elhallgatta, — noha tudta — hogy az illető, kit megadóztattott, saját méztermészményét adta el. Ezen kis felvilágosítással a szakavatottabb közvélemény bírálataira bízom, hogy megítélje: vajjon ily esetben a termelő üzér-e, vagy nem?

Egyéb elfeledtetésaira e helyen nincs több szavam, mert azokra egyszer válaszoltam, noha válaszom a szerkesztői kosárban hever; abban a személyét érdeklőket, ha kíváncsi rá M. ur, megolvashatja.

Az érdeklődő olvasó közönség és különösen méhésztársaim iránti tekintetből és megnyugtatósára pedig utalok az „Erdélyi Gazda” idei április 11-ki számára, mely szerint az „Erdélyi okszerű méhészegylet” választmányának nézeteimet nemcsak elfogadta, de azon értelemben a magas kormányhoz felírni is határozta; sőt, a mint értesítve vagyok, a budapesti magyar országos méhészegylet is ugyanezen irányban tett lépéseket. Ezzel azt hiszem, hogy

*) Nem is zárkoztunk s nem is fogunk elzárkozni. Egyetlen törekvésünk, hogy a közügynek magánérdek nélkül szolgáljunk. De akkor kénytelenek vagyunk azonnal elzárkozni, mielőtt a közügyben indított vita szenvedélyessé válik és személyeskedésbe megy át. Ugy szeretnők, hogy lapunk ne eszék a vidéki lapok általános személyeskedő nyavalyájába; mert az olyanokból úgy is vajmi keveset okul az olvasó. Szerk.

növekedtek; a hasznos és czélszerű leszorította a térről mindazt, mi a fényűzés körében mozdott.

A divat ellenségeinek egyetlen jogos felszólalásuk lehetne, hogy színlegességek tekintetében sokkal inkább haladunk, mint szellemi téren. Mert hajmeresztő nem tudom miről tanuskodik az 1869-ik évben egyik városban elkövetett harangabroncoszás. Szánalomra méltó egy szebeni urnőnek 1879-ben vendéglőben tett észrevétele, midőn ebéd közben biliárdot látva, férjének mondá: még soha sem láttam zongorának oly vastag lábakat, mint ezé; miből kitűnik, hogy egy előkelő hivatalnok neje sem biliárdról sem zongoráról fogalommal nem bír. A hatvanas években egy előkelő bécsi nő tejfelt látva, annak mivoltáról kérdészködött s egész bámulattal szóla: olyan bívalról még hallott, melyik tejet ad, de már olyanról, melyik tejfelt adjon, soha sem!

Ezen elmondottakból arról győződhetünk meg, hogy egyetemes szempontból itélve: ipar, kereskedelem és képzőművészetek terén sokkal nagyobb volt a haladás, mint értelem-fejlődés vagyis szellemi haladás tekintetében.

Eltérve ez esetektől, a divat minden irányban hódít: ruházat, életmód, járás, testhordozás, gondolkodás és beszéd mind alá rendelve. Közönséges értelemben azon-

M. L. ur tagadása dacára is igazolva lesz felszólalásom helyessége és közérdekű jellege.

De térjünk át a II. cikkre.

„Egy közg. biz. tag” ur kényelmes inkognitójában — melyben még csak háborgatni sincs szándék — habár elismeri, hogy azok a szóban forgó községi fegyverek adómentesek lettek volna, de mert valaki állítólag jogtalan fegyvert tartott, ergo... nem az a valaki, hanem a község, nem is egy, hanem 21 darab fegyvere után bizotts. tag ur nyilatkozata szerint törvényszerűen adó alá vonatott.

Ezen újabbkori — hogy ne mondjam, csiki — finánczlogikának bővebb refutációjába nem szükség bocsátkozni. Önmagán, saját képén hordozza az a következtetés, jogtalanlás és ferdítés Kain-jellegét.

Csak a jól értesült biz. tag ur „historiájának” kiegészítő helyesbítésére kell egyet-mást megjegyeznem.

1-ször: Nem igaz, hogy semmiféle nyomozás kiderítette volna, hogy G. I. elvesztett fegyverét megtalálták.

2-ször: Nem igaz, hogy nyomozás kívántatott volna a községi fegyverek felfedezésére.

A község fegyverei nyomozás nélkül mindig nyilvánlatban tartatnak, melyek ezen kívül az évenkénti köz-számadás mellett betérjesztett leltárakban is kitüntetettek nemcsak, sőt az évi fegyveradó-kivetési lajstromban is felemlítettek.

Ha bizottsági tag ur historiája igaz lett volna, akkor G. I. súlyosan lett volna büntetendő, nem hogy még a fegyveradó alól is mentesíttessék; ha biz. tag ur historiája igaz lett volna, akkor a község, illetve ennek előjárósága felelősségre és kereset alá vonandó lett volna.

Miért nem tették ezek? Mert az egész história fináncz-álomlás és mese.

Bizottsági tag ur azonban egyebekben is rosszul van értesülve, annyira, hogy hinnem kell, miszerint értesüléseit rossz forrásból meríti.

A bizottság igazolása végett lép fel, pedig voltaképen az adófelügyelői eljárást legyezgeti.

Kár volt érte, mert az adófelügyelőség „egy biz. tag” urat a jelen esetben is felültette.

Lám, dacára annak, hogy a biz. tag ur által hangsúlyozott hatósági bizonyítvány ezen községi fegyverekről még mai napig sem küldetett be, az adófelügyelőség ezen fegyvereket a jelen évre nem adóztatta meg.

Vajjon ily körülmények között melyikünk lett okosabb: mi-e? az adófelügyelőség-e? vagy bizottsági tag ur?

ban a divatot leginkább az öltözetben s főképp a női öltözetben szokták keresni s gyakorta megtörténik, hogy a fényűzéssel, ikertestvérnek tekintvén, ezzel összetévesztik; pedig a divat teljes kiskorúságban szenved és szoros felügyelet alatt van; a fényűzés nagykoru és mindenben korlátlanul rendelkezik. A divatos hölgy enged a nagy többség ízlésének s a kor követelményeinek színvonalán áll: a fényűző ellenben különlegességek után kapkod, egyszerű öltözködés nem elégíti ki vágyait, hanem elérhetlen művészetet kíván mindenben. Míg tehát egyik ész- és korszerű haladást tanusít, másik oly külsőt akar parázslásával felmutatni, milyennel nem bír, szóval: hazudik.

Ezekből átláthatjuk, hogy fényűzés és divat lényegesen különböznek egymástól. A divat mérsékelt követése nem is gáncsolható; mert ha a természet avégre teremtette a nőt, hogy tetszszék, akkor minden megengedhető módot is felhasználhat annak előmozdítására; csak nem kell tulságba vinni, nehogy fényűzéssé fajuljon. Egyszersmind emeljük lelkünket a külszínnek megfelelő magaslatra s nem félhetünk a divat ellenségeitől sem.

M. Gy.

Mi, előbbi nézetünk mellett maradván, az okosság és okulás ezen dicsőségét tartalmulag átengedjük jól értesült biz. tag urnak.

Viszonzásul azonban én is ohajtók biz. tag ur lelkiismeretének megnyugtatósára egy kis gyógyírral szolgálai.

En a közg. biz. tag urnak „h a t - v a k” szavazását (saját szavai) sem rovom fel bűnül; feleljen azért a rendszer, melynek keretében ily anomaliák megtörténhetnek.

Jól tudjuk, hogy a közg. bizottság felerészből tisztviselők és kormányközlegekből, felerészből független, választott megyei bizottsági tagokból áll, melyben, ha azt állítom, hogy a szakképesség ex officio az előbbieknek van, a bizottság másik része, remélem, nem veendi zokon.

De ha azt mondom, hogy a választott tagok csak szórványosan, teljes számban pedig egyszer se jelennek meg az ülésekre, ez már baj és mulasztás.

Ebben leli magyarázatát, hogy azon ügyekben, melyekben egyik vagy másik tisztviselő vagy kormányközleg elsőfokulag ítél, a közg. bizottságban ugyanaz másodfokulag is határoz; ebben leli magyarázatát az is, a mit II. cikkemben hangsúlyoztam, hogy adóügyekben az adófelügyelő információja a bizottsági üléseken is érvényre emelkedik.

Ily körülmények között ki itélné el egyik szakreferens s bizottsági tagot azért, hogy a másik hatáskörébe nem avatkozik? Azt hiszem, senki. Mert ez természetes.

Császár József,
jegyző.

Levelezés.

Gelence, 1882. április 14-én.
(Báli tudósítás.)

Kedves barátom!

Ritkán nyílik alkalom arra, hogy oly báli tudósítást írjak, minő az uzoni fiók veres-kereszt egylet folyó hó 11-én Nagy-Borosnyón tartott bálya volt, mely minden tekintetben felülmúlta várakozásunkat szép, diszes, válogatott közönségével.

A bál a falu ujonnan épült háza nagy termében tartatott meg, mely zöld fénygalyak, tükrök- és csillárokkal ékítve, kellemes benyomást tett a belépőre.

A táncsterembe lépve, legelőbb szemünkbe tűnt a diszes táncrend transzparent alakban s a terem közepén felállított diszes emelvény a lady patronesse: Béli Tiadarné ő nagysága számára, ki fél 10 órakor megérkezett, vezetve a gazda, R. F. által, Jegyét 50 frrtal váltották ki. Csinos beszédben mondott köszönetet a figyelmes és művelt R. F. a lady patronessének, hogy a házi asszonyi tisztet elvállalta és a bált személyes jelenlétével szerencsételte; egyuttal egy kameliából és rózsából összeállított csinos csokrot nyújtott át.

10 órakor már együtt volt a társaság s az első négyest 64 pár táncolt.

A rendezők, szám szerint 22-en, kiknek karjukon vörös kereszt jelvény volt, dicsőretek érdemelnek a figyelemért, melylyel a megjelent közönséget elárasztották.

Megkísérlem megemlíteni mindazokat, kik megjelentek s kiket én ismerek, előre is bocsánatot kérve azért, hogy e diszes koszoru minden egyes szép virága nem leend felemlítve; de ne tekintsék ezt rossz akaratnak, csupán ismeretességem hiányának.

Jelen voltak: a házi asszony, Béli Tiadarné ő nagysága (lilla selyem ruha, fehér csipkével), társalkodónője, Lippe Flóra (kék, fehérrel), br. Györfi Árpádné (szürke, kék selyemmel és arany csipkével), Kelemen Lajosné (ekrü, barnával), az alelnőkné, id. Tompa Miklósné (fekete), Bartha Berta és Ilona (halvány rózsaszín, fehér csipkével), Réz Gizella (rózsaszín), Imecs Ernőné (lilaszín, creammel), Réz Béláné (ekrü, pirossal), Mircse Berta, Bartha Vilma és Janka (kék, fehérrel), Domokos Berta és Judith (rózsaszín), Csoma Aida (fehér), Rápoli Gáborné és nővére (vörös selyem, fekete diszszel), Barabás Antalné (fehér), Budai nővérek

(kék, szürkével), Lázár Irén (fehér), Kónya Julcsa (rózsaszín), Incze Ilon (bordó, creammel), Szász Lina (szürke), Demeter Giza (rózsaszín), Szabó Emma (rózsaszín), Szöcs Vilma (fehér), Szörcei Vinczéné (fekete selyem), Kónya Lázárné (piros), Pünkösti Anna (rózsaszín), Galló Dénesné (fekete selyem), dr. Barabás Albertné (fekete selyem), Temesvári Jánosné (fekete selyem).

Tehát általánosan elfogadott szín a rózsaszín volt.

E bál az étlapok gyengeségén kívül semmi kívánni valót nem hagyott hátra. A termék csinos berendezése a postamester és Temesvári Miklós érdeme, kik az elért eredménnyel bátran meg lehetnek elégedve.

A bál tiszta jövedelme, leszámítva mintegy 150 frrt kiadást, 100 frrtra tehető. Hogy milyen jó kedélyhangulat uralkodott, annak bizonyosságul nem hozok fel egyebet, mint azt, hogy bár a zene egyike volt a legrosszabbaknak, mégis a legnagyobb lelkesültséggel kivilágos virradtig folyt a tánc.

Bevégezem tudósításomat e bálról, melynek emlékei úgy a bálozó közönség, mint jó magam előtt is felejtethetlenné maradtak. Üdvözlő barátod:

Vadász Gyula.

Sz.-Keresztur, április 15.

T. szerkesztő ur!

E hó 10-én végre valahára megtartott a „Veres-kereszt” egylet régen tervezett s annyi akadályokba ütközött bálya. Az egylet elnökei Pap Jánosné, br. Gamera Gusztáv s derék rendezői, a kik a bált minden módon fényessé és sikerültté tenni iparkodtak, Gyárfás Endre, Sebesi Géza és Gamera Oszkár voltak.

E bálnak — a jó lsten tudja, miért — hatalmas ellenségei támadtak. Vannak Kereszturon bizonyos jó urak, a kik — úgy látszik — egyébhez nem értenek, mint a közönség közé konkolyt hinteni s az ezelőtti példás egyetértést fölbontani s így a társasági életet tönkre tenni. E bálnak ilyen ellenségei voltak. De hogy ez ellenségeskedés mi okból származott s hogy azok a jó urak miért törekedtek a siker ellen, azt ők maguk sem volnának képesek megmagyarázni. Olyan dolgok is történtek, hogy azok, a kik a meghívókat szétszórták, az illetőket a megjelenésről valótlán állításokkal igyekeztek lebeszélni. A bál után még arra is rájöttek, hogy vagy kétszáz meghívó úgy kéz alatt eltűnt.

És ezek az urak, kik ilyen mocskos szerepre vállalkoztak, nem gondolták meg, hogy e bál jótékonyczelu mulatság akart lenni, a mit — véleményünk szerint — minden jóra való embernek pártolni erkölcsi kötelessége.

A bál publikumban nem bővölködött, hanem a hangulat annál kedélyesebb volt. A hölgykoszorúból megjelent Sebesi Istváné, Pap Jánosné, br. Gamera Gusztáv- és Oszkárné, br. Kemény Béláné, Kozmáné, Szentkirályiné és még több.

A bálkirálynő általános vélemény szerint a szép és kedves Sebesi Margit volt. Ott láttuk továbbá br. Szentkereszt Annát, Sebesi Annát, Székely Rózát, Imre Vilmát s még több helybeli és vidéki szépséget.

A rendezők teljes elismerést érdemelnek buzgó fáradságukért, melylyel a megjelent közönségnek kellemes estélyt sikerült rendezniök. (Zs.)

Kézdi-Szentlélek, 1882. április 16.

Tek. szerkesztő ur!

Folyó évi április 14-én történt meg a tisztújítás K.-Szentléleken tek. Pócsa Gyula szolgabíró ur elnöke mellett, kinek igazságos vezetése alatt az eredmény oda ütött ki, hogy a képviselő-testület és előjárói személyzet, bírván a nép bizalmát, állásukon meghagyták, kivéve a pénztárnoki állást, melyen eddig Kőnczei Domokos ur nagyra becsült személye állott. Vele szemben fellépett Kovács Péter kereskedő ur, mit meg-

hallván Kőnczei Domokos ur, nem hogy simoniát tett volna, hanem még a községből is eltávozott Szárazpatakra. Délután megtörtént a pénztárnok-választás, melynek eredménye az lett, hogy Kovács Péter kapott 40 szavazatot, Kőnczei Domokos 10-et.

Megjegyzem, hogy hejh! mégis sokat tesz az a komaság, rokonság és szomszédság! A szász, ha valakit meg akar átkozni, — úgy hallottam — azt mondja: „Verjen meg az Isten rossz szomszáddal!” Jó tehát a jó szomszéd.

Péterfy Lőrincz.

Mindenféle.

— A Fogarassy Mihály elhunytával megüresedett erdélyi róm. kath. püspökséget, mint egy bécsi távirat jelenti, Lőnhart Ferenczcel töltötték be. Lőnhart erdélyi születésű, Pesten végezte a teológiát, később több erdélyi helyen lelkészkedett, jelenleg 62 éves.

— A kvásárhelyre behajtott barmok után fizetendő vámról a tariffa a miniszterium által megerősített s így végre ezen ügy is a hosszas ide s tova vándorlás után végleg el lett intézve s ennek életbeléptetése által a városnak e jövedelme körülbelül 2—3 ezer frttal emelkedett. Ezen tariffa értelmében minden e városba eladás végett behajtott ökör, tehén és ló után 10 kr, csikó és borju után 6 kr fizetendő. Ohajtandó lenne, hogy ezen fontos új jövedelmi ág egyelőre házilag kezeltetné, hogy így az első év jövedelméhez képest szabatték meg azon összeg, mely későbbi árverés alapját képezné.

— A csiksomlyói játékony nőgyesület, mint biztos forrásból értesülünk, jövő hónapban tágabb körű májális fog rendezni. E hirnek annál inkább örvendünk, mert időtöltés tekintetében — városunk tanácsának rövidlása és szűkeklősége folytán — Csik-Somlyóra vagyunk szorítkozva, csak ott levén táncmulatságra alkalmas helyiség.

— Udvarhelymegye főispánjának elnökelete alatt e hó 16., 17., 18-án a municipiumon számonkérő-székert tartott a számoltató bizottság. A homoród-okládi járás szolgabírája legtöbb elismeréssel találkozott, mint a kinek számadásai s összes ügykezelési rovatai a legnagyobb rendben találtattak. Soó Károly udvarhelyjárasi szolgabíró is, tekinthe, hogy tisztét nem rég viseli, nem csekély haladást tüntetett fel. Szentkirályi Árpád, Keresztur-járas szolgabírája, mint értesülünk, távsürgönyön kért időhaladékat, az értesítést állítogat későn vévén kezeihez. E hirrel kapcsolatban felemlítjük, hogy Lestyán Gyula és Varga Domokos körjegyzők ezen állásuktól ideiglenesen felfüggesztettek. Hisszük, hogy nem sokára ismét hivatalukban lesz alkalmunk őket üdvözölni. (Zs.)

— A székelykereszturi játékoncyezelnő-egylet a pünkösdi ünnepek alatt bált szándékszik rendezni br. Kemény Béláné elnökelete alatt. A rendezők először a következő urak voltak: Gyárfás Andre, Lengyel Lajos, Kádbebó István, Sebesi Géza és Szentkirályi Árpád. Ez utóbbit kivéve — könnyen sejtethető okokból — mindenik visszalépett a rendezőségtől s helyükbe ki lettek nevezve: Pfeifer Simay János, Jaeger József és Kádbebó Ottó. Az előkészületek már folynak s a bálnak szép sikert jósolnak. (Zs.)

† Gyászhir. Végler Gyula székelykereszturi állami tanítóképezdei zenetanár neje: Verzár Anna, élete 23-ik és házasságának első évében, három heti súlyos szenvedés után, f. hó 18-án reggeli 2 órakor meghalt. Béke poraira!

— A vörheny Sz.-Kereszturon. E borzasztó járványos betegség a legutóbbi napokban iszonyu pusztításokat vitt véghez Székely-Kereszturon. Megtörtént még az is, hogy egy házban egyszerre két, sőt három halottat is fektettek a nyújtó-padra. Emegrázó jelenség oka egyebiránt a beteg gyermekek gondozásának teljes elhanyagolásában áll. A nép orvost se igen mer házához hívni, a díj nagyságától félve, melyet a gyógykezelés megkíván.

Ezen már segítve lett. Mert a nép csak hitte, de az nem igaz, hogy a járási orvos a gyógykezelésért, kivált szegény embertől, egyáltalán valamit követelt volna. A betegség egyre tart. Legutóbbi áldozata egy alig hét éves gyermek, Felméri Mózes képtanár kis fia. (Zs.)

— Beküldetett. Curiosum. K.-Vásárhely város tanácsa mult havi ülésében a szeszgyárak kifolyásainak meggátolása ellen erőles intézkedést adott ki. Ez intézkedéssel szemben több városi polgár egy bélyegzett nyilatkozatot adtak be, a melyben polgári becsületszavukra bizonyítják, hogy az egyik szeszgyárból a kifolyást üdvösnek és hasznosnak tartják. Viszont ugyanezen polgárok az említett szeszgyár mellett levő más szeszgyár ellen már évek óta makacs pert folytatnak. Vajjon e két eljárás hogy illik össze?

— Érdekes végtárgyalás folyt le a napokban a kvásárhelyi kir. törvényszéknél. Szárazajtai Szabó György vádoltatott, hogy ugyanodával Bodossi Vilma súlyos testi sértést követett el. Az eset a következően történt. Szárazajtán több leány volt együtt egy kertben, fonással foglalkozva. Neszt vette ennek egy néhány fiatal ember és sietett a lányokat felkeresni. A kerítés mellett megálltak és csupa gyöngédségből kezdetek kövekkal a lányokra bedobálni. Vádolt Szabó György, hihetőleg nagyobb indulattól vezéreltetve, nagyobb kövekkal dobált, mint a többiek véletlenül úgy találta Bodossi Vilma, hogy az súlyosan megsérült. A törvényszék nem méltányolva a gyöngéd érzelmek illetlen nyilvánulását, vádoltat elmarasztalta.

— Feldobolyban özv. Kovács Ferencz-nét Albert Elek volt néptanító arcul verén, a sértett egy pár nap alatt elhalt. A kvásárhelyi kir. ügyészség és vizsgáló bíró a helyszínére kiszállván, a szakértő orvosi vizsgálat constatálta, hogy az asszony az arcul ütés következtében nyert agyazkodás miatt beállott agyszélhűdésben halt el. A tettes azonnal elfogatott s a vizsgálat elene megindultatott.

— Régi s mégis új fürdő. A csiksomlyói intelligencia társaságga alakult, hogy a szerzetesek kertjében létező s gyógyerejéről már régen ismert, de az újabb időben rozszant állapotban levő és elhanyagolt fürdőt újból használhatóvá tegye. Az intelligencia ezen nemes törekvését dicsőréttel említiük meg, mert ezáltal nemcsak saját maguknak, hanem a szenvedő emberiségnek tesznek szolgálatot.

— Marosvásárhelyi hírek. A „Maros-Vidék“ és „Erdélyi Értésítő“-ben Kerekes Sámuel szerk. és Sándor Kálmán hevesen vitatkoznak Sztupa Andor szingizgató felett. Az eszme-csere kíváncs, de a személyeskedés nagyon csuful veszi ki magát nyomtatásban. — Maros-Szt. györgyön folyó évi április 12-én délután — a marosvásárhelyi tüzvész 6-ik évfordulóján, tűz ütött ki, mely hat gazda összes épületeit elhamvasztotta. A marosvásárhelyi tüzoltók gyors segítségét vitték a vesztélyben forgó szomszédoknak. — A husvéti ünnepek alatt tartott filléres-télyek igen szépen sikerültek. Ünnepe másodnapján az iparos polgári egylet fillérestélyének kiváló pontja volt Lénárt József ev. ref. főt. okleveles tanár felolvasása „Iparkodjunk!“ ezimen, melyet a roppant nagyszámu közönség éber figyelemmel hallgatott végig s élénk éljenzéssel jutalmazott. Ünnepe harmadnapján nem volt ugyan olyan nagy számu közönség, de a 90 frton felül való bevétel elég szép anyagi eredményről tehet bizonyosságot. Ez alkalommal Kohányi Róbert dohánybevaltó hivatali főnöknek egy érdekes humoros leírását olvasta fel Staudner Mátyás végzett theologus, melyet szintén rokonszenves éljenzéssel fogadott a választékos közönség. Mindkét rendezőség köszönetet nilvánit ugy a szíves közreműködőknek, mint Römer János bérlő urnak a Transylvánia dísztermekén ingyen való átadásáért. — Programmon kívül: Boez József, Dabóczi György, Páll György és Staudner Gyula urak egy szép quartet eléklésével szíveskedtek föllépni, melyért külön is elismerést kíván kifejezni a rendezőség.

— Spiller József es. kir. ezredesi újab-

ban is érzékeny csapás érte, 7 éves kis fia: Istvánnak hirtelen bekövetkezett halála által. Résztvétellel osztozunk a nem régiben szintén kedves gyermeküket vesztett szülők fájalmában. — Tershák Adolf fuvola-virtuos április 15-én igen szép közönség jelenlétében hangversenyt rendezett. — A márostdoma-megyei tanító testület máj. 6-án M.-Bándon gyűlést tart. — A marosvásárhelyi önkéntes tüzoltó-egylet ápr. 9-én tartotta meg 2000-ik örségét, igen szépen sikerült ünnepélyességgel.

— Megette a borju. Székely-Udvarhelyen történt a következő mulatságos eset: Egy kereskedésből, vásár alkalmával, valami életrevaló polgártárs ellopott egy fejkendő, hihetőleg az „otthon“-ban reá várakozó kedvese számára. Miután a műtétet végrehajtá, futásnak eredt, de ezalatt a kereskedésben is észrevették a lopást s egy segéd csakhamar a szaladó után eredt. Ez pedig egy koresma udvarába menekült s a kendőt, hihetőleg hogy nála meg ne találják, a nyitott jászolba kötött borjuk közé dobta. Egy a többi közül a szájába vette a kendőt s midőn a segéd ki akará huzni onnan, a borju elnyelte a szép főrevalót. Kedves egészségére! (Zs.)

— Az Anker élet- és járadék-biztosító társaság Bécsben e hó 13-án tartá meg 23-ik rendes évi közgyűlését gróf Zichy Edmund elnökelete alatt. A Bodart igazgató által felolvasott s jóváhagyólag tudomásul vett igazgatósági jelentésből a következőket jegyezzük meg: Az 1881-ik évi üzleti eredmények ismét igen kedvezők voltak. 1880. decz. 31. 79,137 szerződés volt érvényben és pedig 120.444,171 frt 99 kr. biztosított tőke és 43514 frt 26 kr. életjáradék; az 1881-ben benyújtott bevallások összege 13.844,015 frt 50 kr. tőke és 1064 frt életjáradék-biztosítást tett. Megkötöttet 5390 szerződés 11.555,217 frt 19 kr. tőkével, vagyis 1.762,399 frt 65 kr. több, mint 1880-ban. Halalozás, lejárát stb. által 6293 szerződés 6.496,439 forint 4 kr. tőkével lépett érvényen kívül, ugy hogy az állomány 5.058,778 frt 15 kr. emelkedett. A biztosítási állomány 1881. decz 31-én. 78234 szerződésben 125.502,950 frt 14 kr. tőke és 44.504 frt 96 kr. járadék-biztosítást mutat fel, ebből 34,612 sz.-ben 64.258,182 frt 82 kr. halálesetre és 43.496 szerződésben 61.227,627 frt 59 kr. élet-esetre van biztosítva. Mint minden évben, a lefolytatás is felosztásra került egy túlélesi csoport, mely alkalmából 2.480,985 frt. 79 kr. készpénz fizetett ki s a felek befektetése 7 1/2 % kamatra kamatot hoztak. A hasonlóan kifizetésre került csoport — biztosított legkisebb eredményvel — (E táblázat) szintén igen kedvező eredményű volt. A halandósági viszony a biztosítottak közt kedvező volt, a mennyiben 744,487 frt 1 kr. várt kár kár ellenében csak 702,882 frt 17 kr. fordult elő, ebből a viszonybiztosítások levonásával a társaságra esik 476,476 frt 95 kr. és 118,742 frt 2 kr. a nyereséményrészesléssel biztosítottak osztályára. Ezen osztály külön mérlege az 1876—1881-ki időre 345,884 frt 55 kr. nyereséményvel zár. Az 1881-ben bevett díjak élet- és haláleseti biztosítások után 2.889,699 frt 30 kr. tettek, ebből 418,861 frt 60 kr. első évi díj volt. A díjtartalékok és bizt. alapok 8.215,879 frt 6 kr. 8.950,384 frt 30 kr. krra emelkedtek. A túlélesi csoportok vagyona 19.845,801 frt 12 kr. tet. Az ingatlanok értékéből — habár azok jövedelme a mérlegben felvett értékekkel teljesen megfelel — is 50,000 frt leiratott, ugy hogy az ingatlanok értéke a jelenlegi mérlegben 1.560,253 frt 71 kr. krral van felvéve. Az értékpapírok értéke 2.194,389 frt tet. az állampapírokra s jelzálogra adott kölcsönök összege kitétt 4.133,921 frt 27 kr. A nyereség- és vdszteség-számla 255,005 frt 82 kr. nyereséget mutat fel, ebből a mult évben külön tartalékba tett 150,000 frthoz további 75 ezer frt csatoltatott, mi által ezen külön tartalék 225,000 frtra emelkedett. 5005 frt 82 kr. új számlára elővitetett és 175,000 frt felosztottatott, a mi az alapszabályszerű levonások figyelembe vételével részvényenként 230 frt osztaléknak felel meg. A tartalékalap 326,725 frt 83 krra emelkedett. Az összes társulati tartalékok és biztosítási alapok, a túlélesi csoportok vagyonaival együtt 30.748,225 frt 36 kr. tettek. A társulat a lefolyt évben engedélyt szerzett üzletkörének a porosz királyságra való kiterjesztésére s működését ott 1881. júliusban meg is kezdte. A felmerült szervezési költségek az 1881-ki nyereségből leirattak.

† Háztartás.

Sok tojásra nem ugy tehetünk szert, hogy minél több tyukot nevelünk, vagy vásárlunk, de csakis ugy, hogyha a tyukokat két éven túl nem tartjuk. A fiatal tyukok szorgalmasan tojnak és valóban

csodálatos, hogy valahol még vón tyukokat is tartanak. Európa némely vidékén egy évesnél vénebb tyukokat találni sem lehet. A táplálék megválogatása által igen szép eredményeket lehet elérni, de sohasem vón tyukoknál, mert ezek az edeleit nem tojás-, de zsirkezésre fordítják.

† A tyukok nehezen tojásáról, s a módról, melyen ezen segíteni lehet, a „Pfalz Geflügelzeitung“ következő közleményt hozza: Nem rég egy paraszt asszony panaszkodott előttem — írja a közlemény szerzője — hogy három legjobb tyukja megdőglött, melyeknek tojástartójában — mint haláluk után kitént — igen nagy tojások voltak, amelyektől nem voltak képesek megszabadulni. Mind a három a rozsz-aratás idején pusztult el, amikor a tyukoknak alkalmuk volt, sok új rozst enni. A rozsz héjában van valami csipős anyag, mely a vért felhevíti, a lovaknál viszketegecséget és szemgyuladást, a sertéseknél köröm-gyuladást idéz elő, s valószínűleg ez hat a tyukokra is oly izgatólak, hogy annak folytán a tojásvezető csatorna kiszárad és így a tojás kijövetele meg van nehezítve; ez az oka, hogy sokszor több tojás sárgáját találunk egy tyukban, melyek fehérsárgájával körülveve, egy nagy tömböt képeznek s a tyuk által ki nem üríthetnek. Nagyon kell tehát a tyukokra ügyelnünk, s ha azt vesszük észre, hogy a tyuk nem képes tojni, — ami fiatal tyukoknál is gyakran előfordul, ha az első tojást nem voltak képesek kitojni, haladéktalanul segítenünk kell rajta. Erre is ad utmutatást a „Pf. Geflügelz.“ közleményének írója. Szomszédai egyike, írja, panaszkodik neki február elején, hogy egyik tyukja már napok óta ugy viseli magát, mintha tojni akarna, s kérte őt, vizsgálja meg e tyukot. Ő erősen megolajozott ujjal belenyúlt a tyuk végbe-lébe, s egy középnagyságu, keményhéju tojást érzett a tojásvezető csatornában, melybe azonban ujjja hegyével nem volt képes behatolni. A tyukot fedett kosár alatt szénából készült fészekre tették, de nem volt képes más napig a tojást megtojni. Ekkor erősen megszórt füstölt szalonát vagdalt össze apróra és tett a tyuk elé, mely igen sokat fogyasztott el abból. Délutánra megtojta a tojást. Hogy az ételnek ilyen hatása volt a tyukra, azt e közlemény írója annak tulajdonítja, hogy a sós étel nagy szomszagoságot idézett elő a tyukban, mely ennek következtében sok vizet ivott, ez pedig nagyobb mérvű nedvkiválasztást idézett elő a tyuk belében, mi a tojás kijövetelét megkönnyítette. Mivel a riciznus-olaj, melyet hasonló esetekben rendszeresen használni szoktak, vidéken nem mindig kapható egykönnyen, a szalonna minden-esetre nagyon alkalmas szer lesz azt helyettesíteni.

† Az eczet, mint gyógyszer. Az újabb gyógytudomány az eczetben — mint az Allg. Ztg. f. d. L. u. Fw. írja — igen fontos gyógyítószer ismert fel. Különösen a hágerincznek eczettel való mosása sok esetben igen alkalmas arra, hogy a testnek különböző okokból eredt gyengeségét elüntesse, s általában, hogy arra élénkítőleg és igen jótékonyan hasson. Továbbá kitűnő szer az eczetes viz arra a célra is, hogy a szájból és orrüregből minden romlásnak indult szerves anyagot eltávolítsunk, mi végre a nevezett részeket naponként többször ki kell öblitenünk eczetes vízzel. Francia orvosok jelentései szerint 1 liter árpakása-lé, 100 gramm közönséges eczet és 120 gramm mézből álló keverék kitűnő gyógyszernek bizonyult typhusbetegeknek. Ezzel a keverékkel a betegnek eleinte napjában ki kell a torkát öblítenie, száját jól kimosnia, s egy kis szivacsot bemártva, a nedveségből, a mennyit csak tud, orrába feliszvnia. Ha ez eljárást mindjárt a betegség kezdetén, az első symptomák jelenkeztével alkalmazásba vesszük, ugy a betegség sokkal hamarabb megszűnik, mint ha a beteg maga képes lesz a fentebbi utasítást alkalmazni. Ezért kíváncs, hogy ha ez egyszerű és kipróbált gyógymód minél szélesebb körökben ismeretessé válnék.

† A meszes víz a baromfi-olalakban. A meszes víz kellő kihasználása nélkül egyetlen baromfityesztő sem gondolhat arra, hogy állattait, bár csak rövid időre is, egészségesen tarthassa. Ezen tekintet elhanyagolása képezi forrását azon sok kellemetlenségnek, csaldásnak és vesztésnek, melyeknek a kezdő és dilettans tenyésztő ki van téve, ki csak akkor, midőn már nagyon is megkeserült, látja be azt, hogy a baromfityesztés várható sikerének alapját a tisztaság alkotja, hogy a meszes víz különféle alakban való élvezete és annak használata teremti meg a baromfiak között és a baromfi-olalakban ama nagyon becses eszközt, melyen a tisztaság nyugszik, melylyel a tisztáltságot megszüntethet. Ha a költségekre különös tekintet nélkül tenni lehet, nagyon tanácsolható a baromfi-olalak építésénél gyalult deszkákat alkalmazni; vagy legalább is

olyanokat, melyeknek belső fele meg van gyalulva. Ily deszkák azért helyezendők a nyers és gyalulatlanok elé, mivel a baromfiaknál a tisztaságot fenntartani sokkal könnyebb, ha a baromfi-ólak falai simák. A nyers deszkákban a tetvek és más férgek a legalkalmasabb helyet találják, hogy abban magukat befészkeljék és fenn tarthassák. Ez elővigyázati rendszabály keresztülvitele mindig kevesebbe kerül, mint a kár jóvátétele, s ezért mindenki nek tanácsolható, hogy mielőtt a baromfi-ólakat rendeltetésüknek átadják, előbb kívül úgy, mint belül meszes vízzel megszeltecsék be. Még hatékonyabb e szer, ha abba egy kevés karbolsavat vegyítünk. Ez a tyukoknak nem árt, de annál inkább árt a férgeknek, s egyúttal ugyanazon hatása van, mint a desinfectióra használt szereknek. („Gallus“.)

Kérdések és válaszok.

Ezen rovat alatt olvasóink érdekében bármint, a gazdasági szakmába vágó kérdéseknek állandó tért nyitunk s azokra választ eszközölünk. Ezen kívül szívesen közlünk a háztartás körébe eső másnemű tudakozódásokat vagy azokra adott válaszokat. Az e rovatban közlendő kérdéseket és válaszokat egyszerű névaláírással kérjük a szerkesztőséghez beküldeni, habár közzétételük az illető kívánsága szerint név- vagy betűjegy alatt is történhetik. Feleletek adásánál kérjük mindig lapunk azon számára hivatkozni, melyben a kérdés közöltetett.

Kérdések.

Kérdem: miféle biztos szert lehetne a juhok, lovak s kutyák rühe ellen alkalmazni?

Az ezen szenvedő állatok körüli gyógykezelési eljárást kíváncsi volnék tudni.

..... m. s.

Miután sok marha szenved legtöbbször emésztés hiányában; épen ez oknál fogva, tisztelettel kérem, eszközöltessek oly választ e kérdésre: „Az emésztés a marhánál mi módon kell elősegíteni?”

..... m. s.

Gyakran megtörténik a szarvasmarhánál és a juhoknál, valamint a lónál is, hogy oly növényeket esznek, a mitől ha nagy mennyiségben használatnak, felfúvódnak; ennél fogva legyen szabad kérdenem, hogy mi módon kell a szarvasmarhák, juhok és lovak felfúvódása ellen, ha már az állatnál bekövetkezett, eljárunk? ... m. s.

.....

Válasz.

Egy háromvékás jól megművelt föld bevetésére szükséges 4 kgr. egészséges lucerna-mag. A vetés május közepén végzendő a következő eljárással:

A föld először vetessék be a szükséges védnövényekkel, t. i. zabbal vagy árpával, de a szokottnál jóval gyérebben. A háromvékás földbe elég lesz 1 véka árpa vagy 1 és fél véka zab. Ezután következik a boronálás s ha ezzel készen vagyunk: a lóhervetés. A magot két egyenlő részre osztjuk. Felével bevetjük a földet rendesen, vagyis arra törekszünk, hogy a mag s a bevetendő tér egyszerre fogyjon el. Ezután a mag másik részét vetjük el, de ha csak lehet, most már ellenkező irányban, vagyis a föld másik végén kezdve a vetést.

Ezen eljárás által, t. i. a kétszeri és ellenkező irányban tett vetés által, azt érjük el, hogy a szükséges mag egyenletesen lesz elszórva, mert az első vetésnél elkövetett netaláni hibák a második által kiegyenlítettnek. Én így szoktam eljárni s mindig jó sikerrel.

A vetést végül tövis-boronával (seprűborona) megboronáljuk s ha nagyobb rögök lennének, okvetlenül meghengerezzük. A hengerezés minden esetben előnyös.

Csik-Szereda, 1882. ápr. 17.

Deák Ignác,
gazd. intéző.

Szerkesztői izenetek.

Kijelentem, hogy az 54-ik számban „Szerény felhívás Csikmegye törvényhatósági bizottságának tisztelt tagjaihoz” című czikk az én tudtom és beleegyezésem nélkül jelent meg a lapban.

A csikszerepai szerkesztő.

Szép asszony a hogyan tud. Eddig olvasta ugy-e bár? Nem is oly rossz, mint gondoltam. Csakolom a kicsi — kezét.

K. H. Helyett. Hát szerkesztő arra mit tudjon felelni? Megbocsát, örvend, szerencsésnek érzi magát.

László József. Sz.-Keresztur. Nem hiszem, hogy tanügyi dolgokban egy-egy dologgal meg ne emberelnél. Meg is köszönöm szépen.

Piaci árak

		Kérdi-Vásárhely ápril 20.		Csik-Szereda ápril 19.		Sz. Várhely ápril 4.		Gy.-Sz.-Miklós ápril 15.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Héctor	Buza) tiszta	9	80	8	50	10	60	11	—
	) elegy	7	—	5	50	—	—	—	—
	Rozs) tiszta	5	80	8	25	6	—	6	40
	) elegy	—	—	6	—	1	20	5	50
	Árpa) tiszta	5	20	6	50	—	—	—	—
	) elegy	—	—	6	—	—	—	4	50
	Zab	3	40	3	75	3	80	3	75
	Törökbuza	5	18	5	90	6	10	6	30
	Kása) köles	12	—	8	—	—	—	—	—
	) árpa	24	—	—	—	—	—	—	—
Kiló	Borsó	7	—	5	50	6	60	—	—
	Lencse	12	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	6	—	—	—	—	—
	Lenmag	—	—	—	—	10	50	—	—
	Kendermag	—	—	5	50	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	5	75	—	—	—	—
	Pityóka	2	—	2	—	—	—	2	30
	Marhahus	—	40	—	36	40	—	—	40
	Disznóhus	—	44	—	44	48	—	—	48
	Juh-hus	—	—	—	—	—	—	—	—
Dereb	Szalona	—	70	—	80	—	—	—	68
	Fagygyu	—	32	—	72	—	—	—	36
	Malacz	1	50	2	—	1	50	—	90
	Lud	1	—	—	80	—	80	—	—
	Réce	—	50	—	—	—	—	—	—
	Barány) feje	2	—	2	50	—	—	1	66
	) fekete	3	—	3	—	—	—	2	20
	Egy pár csirke	—	—	—	—	—	50	—	40
	10 tojás	—	15	—	18	—	12	—	12

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának MENETRENDJE.

(Érvényes 1881. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:

Állomások:

	Idő	Idő
	óra és perc	óra és perc
Bukurestből	Indul	—
Predeal	—	—
Tömös	—	—
Brassó	—	—
Földvár	—	—
Ápáca	—	—
Agostonfalva	—	—
Kőhalom	—	—
Héjasfalva	—	—
Szegesvár	—	—
Medgyes	—	—
Kapus	—	—
Tövis	—	—
Kocsárd	—	—
Kolozsvár	—	—
Nagyvárad	—	—
Budapest	—	—

A Nagyvárad—predeal irány:

Állomások:

	Idő	Idő
	óra és perc	óra és perc
Budapest	Indul	—
Nagyvárad (vend.)	—	—
Kolozsvár	—	—
Kocsárd (vend.)	—	—
Tövis (vendéglő)	—	—
Kapus	—	—
Medgyes	—	—
Szegesvár (vendéglő)	—	—
Héjasfalva	—	—
Kőhalom	—	—
Agostonfalva	—	—
Ápáca	—	—
Földvár	—	—
Brassó (vendéglő)	—	—
Tömös	—	—
Predeal	—	—
Bukurest	—	—

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

Hivatalos árfolyamok és érték a budapesti áru-tőzsdén.

Ápril 21-én.

Magyar aranyárak	119.75
Magyar vasúti kölcsön	134. —
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	91.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	111. —
M. keleti vasúti államköt.	96. —
Magyar földterhermentesítési kötvény	99. —
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	97.50
Temes-bánati földterherment. kötvény	98. —
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	98. —
Horvát-szlavon földterherment. kötvény	97. —
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	97. —
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	117.25
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	110.75
Osztrák járadék papírban	76.80
Osztrák járadék ezüstben	77.50
Osztrák járadék aranyban	94. —
1860. államsorsjegyek	129.50
Osztrák-magyar bankrészvény	825. —
Magyar hitelbank-részvény	339.50
Osztrák hitelintézet-részvény	343.40
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany	9.52
Német birodalmi márka	58.70
London (2 havi váltókért)	120.15
Magyar papírjáradék	87.90

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 848. tkvi.
1882.

Árverési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a kir. igazságügyi kincstár: végrehajthatónak, hatolykai Pál Imre végrehajtást szenvedő elleni 102 frt 42 1/2 kr s járulékai iránti ügyében a hatolykai 70. sz. telekjkvben A + 158., 159., 545., 909., 950., 1092., 1718., 1749., 1750., 1868., 1987., 2167., 2314., 2323., 2485., 2486., 2543., 2584. hr. sz. ingatlanok s ezek tartozékai Pál Imre nevére felvett 617 frtra becsült ingatlanaira a kir. igazságügyi kincstári kérelmező 102 frt 42 1/2 kr tőke követelésének, ettől 1872. évi március hó 9-ik napjától járó 6% kamatoknak, 19 frt 80 kr perbeli, 7 frt 27 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 2 frt bélyeg és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett a kért végrehajtási árverésről a hirdetmény kibocsátatik.

A kikiáltási ár a fennebbi becsár, melyen alól is az ingatlanok szükség esetében el fognak adadni.

Árverezni akarók tartoznak a becsár 10 százalékat készpénzben, vagy óvadékképes papírban az árverésről a kiküldött kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni.

Az árverési feltételek a kir. Tör-

vényszék telekkönyvi hatóság iródájában a hivatalos órak alatt, ugy Hatolyka község előljáróságánál bárki által megtekinthetők.

Az árverés foganatósítására határidőül 1882. évi június hó 23-án délelőtt 9 óra Hatolyka község házához kitézetik azzal, hogy ezen alkalommal az ingatlanok, ha becsáron felül ígért nem tétetik, vagy a becsár sem adatik meg, becsáron alól is el fognak adadni.

A kézdivásárhelyi kir. Törvényszék, mint tkvi hatóság 1882. március hó 2-án tartott üléséből.

Id. Donáth József,

elnök.

Baritz,

h. jegyző.

1—1

Egy ép, erőteljes székely ember, ki több évig volt alkalmazva, mint tisztartó, jó bizonyítvánnyal és ajánló levéllel ellátva, alkalmazást keres. Bővebb felvilágosítást e lap kiadóhivatalában nyerhetni. 5—6

Sz. 849. tkvi.
1882.

Árverési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a kir. igazságügyi kincstár végrehajthatónak, hatolykai Pap Dénes végrehajtást szenvedő elleni 115 frt 76 kr s járulékai iránti ügyében a hatolykai 7. sz. tkjvben. A + 19., 20., 565., 566., 740., 774., 913., 954., 1096., 1366., 1373. 1529., 1550., 1881., 2008., 2069., 2150., 2547. hr. sz. ingatlanok s járulékaik, mint hatolykai Pap Dénes nevére felerészben felvett s 476. frtra becsült ingatlanaira a kir. igazságügyi kincstár kérelmező 116 frt 76 kr tőke követelésének, 11 frt 82 kr már megállapított, valamint jelenlegi 2 frt bélyeg és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett a kért végrehajtási árverésről a hirdetmény kibocsátatik.

A kikiáltási ár a fennebbi becsár, melyen alól is az ingatlanok szükség esetében el fognak adadni.

Árverezni akarók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban az árverésről a kiküldött kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni.

Az árverési feltételek a kir. törvényszék telekkönyvi hatóság iródájában a hivatalos órak alatt, ugy a hatolykai község előljáróságánál bárki által megtekinthetők.

Az árverés foganatósítására határidőül 1882-ik évi június hó 23-ik napjának d. e. 9 órája Hatolyka község házához kitézetik azzal, hogy ezen alkalommal az ingatlanok, ha becsáron felül ígért nem tétetik, vagy a becsár sem adatik meg, becsáron alól is el fognak adadni.

A kézdivásárhelyi kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság üléséből 1882. március hó 2-án.

Id. Donáth József,

elnök.

Baritz,

h. jegyző.

Nagy köszönettel tartozom a lippsei kiadó-intézetben megjelent „Befogadást” című röpirat megküldéséért, mert azt látnom belőle, hogy sokszor még a nehéz be- tegek számára is van segítség, ha megfelelő szerek vannak kéznél. Ilyen és ehhez hasonló tartalmú levelek naponta érkeznek be, s ezért minden betegnek késedelem nélkül meg kellene hoztatnia e könyvecskét, annyival inkább, mert Góricsek Károly egyetemi könyvtárából (Bécs, I. István tér 6.) díjlanul küldi meg.